

ศูนย์ข้อมูลนโยบายสาธารณะการลดปัญหาจากการพนัน www.thainhf.org/icgp

ติดการพนัน = ติดสารเสพติด

ข้อเสนอ การสานพลังเพื่อป้องกันเยาวชนจากการพนันทั้งในและรอบสถาบันการศึกษา

การพนันสร้างผลกระทบอย่างใหญ่หลวงต่อคุณภาพชีวิต โดยเฉพาะต่อเด็กและเยาวชน นอกจากสร้างปัญหาสังคมจากการเป็นหนี้สินและการก่ออาชญากรรมแล้ว **การพนันยังส่งผลต่อพัฒนาการของสมองอย่างถาวร** งานวิจัยทางการแพทย์ทั้งของไทยและนานาชาติ พบข้อมูลที่ยืนยันว่า การพนันสามารถทำลายพัฒนาการของสมองที่ส่งผลต่อทักษะชีวิตไปตลอดชีวิต ปัญหานี้จึงเป็นปัญหาสำคัญของชาติที่ต้องการการแก้ไขอย่างเป็นระบบและบูรณาการการทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

สถานการณ์และความรุนแรงของปัญหา

การพนันที่เด็กและเยาวชนเข้าถึงได้ง่ายและรวดเร็ว คือ 1 (การพนันผ่านช่องทางออนไลน์ โดยผ่านโทรศัพท์มือถือแบบสมาร์ตโฟน แท็บเล็ต ทั้งพนันทายผลฟุตบอลออนไลน์ พนันคาสิโนออนไลน์ พนันแข่งม้าออนไลน์ 2 (การส่งข้อความสั้น หรือ SMS เพื่อการเสี่ยงโชคจากกิจกรรมส่งเสริมการขายของผู้ประกอบการต่าง ๆ ซึ่งขยายตัวอย่างกว้างขวางและไม่มีการควบคุมการเข้าถึงการเสี่ยงโชคลักษณะนี้ในกลุ่มเด็กและเยาวชน สิ่งเร้าหรือสิ่งกระตุ้นที่ทำให้เด็กและเยาวชนเข้าสู่วงจรการพนัน คือ สภาพแวดล้อมรอบ ๆ ตัวเด็กและเยาวชน ได้แก่ ครอบครัว เพื่อนที่เล่นการพนัน ที่อยู่อาศัยซึ่งแวดล้อมด้วยแหล่งพนัน และการขึ้น่าของสื่อมวลชน และมีข้อค้นพบว่า เว็บไซต์ ไลน์ และเฟซบุ๊กกลายเป็นสื่อใหม่ที่เยาวชนใช้หาข้อมูลและเล่นการพนันมากขึ้น

ผลจากการวิจัยเชิงปฏิบัติการในโครงการมหาวิทยาลัยไทยหยุดพนัน พบว่า นิสิต นักศึกษามีประสบการณ์เล่นการพนันจำนวนมาก โดยเฉพาะการพนันประเภทไพ่ หวยได้ดิน สถานที่ที่นิยมมากที่สุดคือ หอพัก บ้านเช่า และบ้าน เหตุผลที่เล่นก็เพื่อความสนุกสนาน ตื่นเต้น หรือเป็นกิจกรรมยามว่างหารายได้พิเศษ ทั้งนี้การสำรวจภายใต้โครงการฯ พบ 3 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการแพร่ระบาดของการพนันที่ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของนักศึกษา ได้แก่ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายนอกที่เต็มไปด้วยแหล่งอบายมุข ปัจจัยวิถีชีวิตของนักศึกษาที่เข้าถึงและให้ความสำคัญกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์มากกว่าการทำกิจกรรมเพื่อสังคม ขณะที่กลไกและนโยบายจัดการปัญหาของสถาบันการศึกษายังไม่มีประสิทธิภาพและทันสมัย

ข้อเสนอเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหา

1. เสนอให้ สถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นราชนครินทร์ กรมสุขภาพจิต ดำเนินงานดังนี้

1. พัฒนาหลักสูตรทักษะชีวิตวัยรุ่น และเทคนิควิธีการให้คำปรึกษา สำหรับอาจารย์ที่ปรึกษา และแกนนำนักศึกษา และมีการทดลองใช้หลักสูตรในมหาวิทยาลัย เพื่อนำส่งให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนดเป็นหลักสูตรในรายวิชาศึกษาทั่วไป

2. สร้างความร่วมมือกับกรมพินิจและคุ้มครองเด็ก พัฒนาเครื่องมือในการสื่อสารหรือพัฒนาแอปพลิเคชัน (application) ที่เข้าถึงง่าย ใช้ง่าย โหลดฟรี เพื่อเชื่อมต่อชุดความรู้จากกรมสุขภาพจิตให้สามารถเข้าถึงผู้ใช้งานในมหาวิทยาลัย อาจารย์ที่ปรึกษา และนิสิตนักศึกษา ซึ่งเนื้อหาของการจัดทำแอปพลิเคชัน (application) ควรประกอบด้วย

- การแจ้งเหตุพื้นที่พนันทั้งในและรอบมหาวิทยาลัยและการพนันออนไลน์ โดยใช้ข้อมูลร่วมกับกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
- เครื่องมือประเมินภาวะการติดพนัน
- ช่องทางการติดต่อสายด่วนหยุดพนัน
- ช่องทางให้ความรู้เท่าทันภัยการพนัน/หลักสูตรทักษะชีวิต

2. เสนอให้ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ในฐานะเลขานุการศูนย์อำนวยการประสาน กำกับติดตามผลการดำเนินงานตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 22/2558 (ศอ.กต.) ประสานงานให้หน่วยงานภาครัฐทุกภาคส่วนดำเนินการในการจัดระเบียบสังคมรอบสถานศึกษา ไม่ให้สถานประกอบการเปิดเกินเวลา และห้ามให้มีกิจกรรมการพนันโดดเด็ดขาด

3. เสนอให้ สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล สนับสนุนงบประมาณจากกองทุนสลากเพื่อสังคมในการดำเนินงานกิจกรรมข้างต้นของสถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นราชนครินทร์ กรมสุขภาพจิต และกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน รวมทั้งสนับสนุนทุนการวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาความรู้และพัฒนา รูปแบบคุ้มครองป้องกัน เหยี่ยวา ปัญหาร้ายพนันในมหาวิทยาลัย

4. เสนอให้ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กำหนดแนวทางเพิ่มเติมในกรอบเกณฑ์มาตรฐานและตัวบ่งชี้สำคัญ ๆ ในระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาจัดสรรทรัพยากรและพัฒนาระบบการเรียนรู้และกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการป้องกันปัญหาและผลกระทบของการพนันได้อย่างเป็นระบบและต่อเนื่องภายใต้ระบบการประกันคุณภาพ โดยมีการบูรณาการปรับปรุงกลุ่มวิชาต่าง ๆ ตามกรอบ TQF หลอมรวมเข้าด้วยกัน เพื่อการพัฒนาคุณภาพบัณฑิตที่พึงประสงค์ เพื่อให้

ศูนย์ข้อมูลนโยบายสาธารณะการลดปัญหาจากการพนัน www.thainhf.org/icgp

ติดการพนัน = ติดสารเสพติด

มหาวิทยาลัย สร้างสรรค์กระบวนการวิชาพื้นฐานใหม่ ๆ ที่จำเป็นต่อการใช้ชีวิตนักศึกษาอย่างมีคุณภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปรับเพิ่มวิชาว่าด้วยการส่งเสริมทักษะการรู้ทันและการป้องกันภัยอบายมุข การพนัน และสิ่งเสพติดในกลุ่มวิชาเสริมสร้างทักษะชีวิต และปรับเพิ่มเนื้อหาตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพการศึกษานักศึกษาเพื่อการป้องกันภัยพนันและสิ่งเสพติด โดยปรับเพิ่มเติมเนื้อหาของตัวบ่งชี้สำคัญด้าน “การให้บริการนักศึกษาระดับปริญญาตรี” และ “การพัฒนากิจกรรมนักศึกษาในระดับปริญญาตรี” ทั้งในระบบการประกันคุณภาพระดับคณะ และการประกันคุณภาพในระดับสถาบัน ซึ่งเป็นส่วนดำเนินงานบริการจัดการสำคัญอันจะส่งผลทำให้เกิดการพัฒนาโลกเชิงรุกในการส่งเสริมป้องกันภัยพนันและสิ่งเสพติดอื่นที่แพร่ระบาดอยู่ในสถานอุดมศึกษา กำหนดหลักสูตรทักษะชีวิตวัยรุ่น และเทคนิควิธีการให้คำปรึกษา ในรายวิชาศึกษาทั่วไปของแต่ละหลักสูตรในมหาวิทยาลัย

5. เสนอให้ ศูนย์ข้อมูลนโยบายสาธารณะเพื่อลดปัญหาจากการพนัน มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ ภายใต้การสนับสนุนของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) เป็นองค์กรเชื่อมประสานหน่วยงานภาคส่วนต่าง ๆ ให้เกิดการพัฒนาแผนงานความร่วมมือการป้องกันเด็กและเยาวชนจากการพนันให้เป็นรูปธรรมมากขึ้น และพัฒนารูปแบบความร่วมมือในการจัดการปัญหาการพนันภายในและรอบสถานศึกษาร่วมกับกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กรมสุขภาพจิต และมหาวิทยาลัยต่าง ๆ

6. เสนอให้ มหาวิทยาลัย กรมสุขภาพจิต กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กรมเด็กและเยาวชน กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ พัฒนาระบบการส่งต่อผู้ได้รับผลกระทบจากการพนัน

7. เสนอให้ มหาวิทยาลัยต่าง ๆ รวมตัวเป็นเครือข่ายมหาวิทยาลัยต้านภัยพนัน เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ การทำกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตให้กับนิสิตนักศึกษา และสร้างพลังต่อรองด้านนโยบายกับหน่วยงานภายนอก

